

Силабус курсу

Менеджмент соціокультурної діяльності

Ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**
Галузь знань – **02 «Культура і мистецтво»**
Спеціальність – **028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»**
Освітньо-професійна програма – **«Менеджмент соціокультурної діяльності»**

Рік навчання: II
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. іст. н., доцент **Стефанишин Олена Василівна**

Контактна інформація o.stefanyshyn@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Радикальне реформування суспільства, його трансформація та модернізація на засадах демократизації та децентралізації потребують удосконалення всіх видів соціального управління, зокрема й менеджменту соціокультурної сфери, якій належить особливе місце в розвитку українського суспільства.

Тривалість і соціальна важливість вільного часу постійно збільшуються, а тому й значення соціокультурної діяльності та управління нею також зростає, чим і пояснюється запровадження відповідного нормативного курсу в програму підготовки фахівців.

Метою дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» є розкриття сутності й призначення соціокультурної діяльності як результату вільного вибору в дозвілєвий час; аналіз теоретичних засад і практичного досвіду здійснення державного управління у соціокультурній сфері; дослідження особливостей менеджменту культурно-просвітницьких інституцій, культурно-мистецьких установ та культурно-дозвілєвих закладів; характеристика новацій в управлінні соціокультурною діяльністю в умовах децентралізації та у контексті забезпечення національної безпеки; вивчення стану та перспектив розвитку соціокультурної інфраструктури в об'єднаних територіальних громадах; виявлення концептуальних теоретичних і психологічних засад прийняття управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності; характеристика особливостей підготовки, розробки і реалізації рішень у процесі управління та аналіз ефективного менеджменту соціокультурних установ.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Менеджмент соціокультурної діяльності» передбачає тісний зв'язок з такими предметами: філософія, соціологія, соціальна педагогіка, соціальна психологія, історія культури, соціальна антропологія, соціальна робота, дозвілєзнавство, економіка, менеджмент, маркетинг, соціологія управління, психологія управління, історія та теорія соціокультурної діяльності, технологія та практика соціокультурної діяльності тощо.

Завдання вивчення дисципліни: ознайомити з понятійно-термінологічним апаратом навчальної

дисципліни; виявити реально існуючу систему соціально-культурних інститутів (закладів, об'єднань, організацій тощо), які виступають в якості суб'єктів соціально-культурної політики на регіональному та місцевому рівнях; навчити аналізувати досвід роботи закладів соціально-культурної сфери, шукати засоби і шляхи вирішення існуючих у них проблем; характеризувати новації в управлінні соціокультурною діяльністю; розкрити сутність процесу прийняття управлінських рішень у соціокультурній сфері; ознайомити з практикою найбільш ефективного використання нормативно-законодавчих документів та інформаційно-управлінського забезпечення соціокультурної діяльності; формувати уявлення про зміст ресурсної бази соціально-культурної діяльності, зокрема технічного і фінансового ресурсів, соціально-демографічного контингенту, кадрового потенціалу та морально-психологічного чинника.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1.1. Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності» у професійній підготовці відповідних фахівців	Знати категоріальний апарат менеджменту соціокультурної діяльності, охарактеризувати предмет курсу, його мету та завдання. Визначити роль дисципліни у підготовці менеджерів соціокультурної діяльності. Розрізнити поняття соціокультурна діяльність як навчальний предмет, соціальна практика та наукова діяльність	опитування, тестування
6 / 6	Тема 1.2. Особливості менеджменту соціокультурної сфери суспільного розвитку	Характеризувати функції об'єкти і суб'єкти соціокультурного менеджменту. Розуміти структуру державного управління соціокультурною діяльністю. Аналізувати менеджмент культурно-просвітницьких інституцій, культурно-мистецьких установ та культурно-дозвіллевих закладів	опитування, тестування
3 / 3	Тема 1.3. Організація державного управління у соціокультурній сфері України на сучасному етапі	Визначити особливості державного регулювання соціального розвитку суспільства. Називати шляхи оптимізації державного управління у галузі культури. Аналізувати вплив децентралізації на українську соціокультурну сферу. Володіти системою знань про державну культурну політику в контексті забезпечення національної безпеки	опитування, тестування
4 / 4	Тема 1.4. Розвиток соціокультурної інфраструктури у територіальних громадах	Характеризувати нормативно-правову базу функціонування соціокультурної сфери. Розуміти фінансові умови утримання соціокультурних закладів. Знати ключові ознаки, успіхи та проблеми соціокультурного життя у територіальних громадах. Давати рекомендації для оптимізації соціокультурного розвитку ОТГ. Застосовувати	опитування, тестування

		європейський досвід державного управління у сфері культури	
4 / 4	Тема 1.5. Діловий етикет менеджера соціокультурної діяльності	Розуміти ознаки службового спілкування та ділової якості керівника закладу культури. Знати правила ведення ділових бесід. Мати систему знань з основ організації прийому різних категорій відвідувачів та організація телефонного обслуговування. Аналізувати поведінку керівника закладу культури у конфліктних ситуаціях	опитування, тестування
3 / 3	Тема 1.6. Організація ділових заходів у роботі керівника соціокультурної установи діяльності	Знати види ділових заходів. Володіти азами організації переговорів, а також підготовкою і проведенням нарад менеджером соціокультурної діяльності у соціокультурній установі. Вміти організовувати ділові поїздки керівника закладу культури	опитування, тестування
6 / 6	Тема 2.1. Теоретичні засади ухвалення управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності	Пояснювати роль прийняття рішень в управлінні соціокультурним закладом. Розуміти міждисциплінарний характер теорії прийняття рішень. Давати визначення поняттю управлінського рішення (УР). Знати загальні підходи до прийняття УР. Характеризувати середовище ухвалення УР. Володіти знаннями про системний підхід у прийнятті УР. Знати типологію, альтернативи, критерії УР. Розуміти етапи процесу прийняття УР.	опитування, тестування
4 / 4	Тема 2.2. Психологія прийняття управлінських рішень у соціокультурній діяльності	Володіти знаннями про процес прийняття рішення з точки зору психології. Визначати психологічні підходи до прийняття управлінських рішень. Знати психологічні критерії стійкості й виживання закладу культури, а також показники ефективності управлінської діяльності (з позиції психології). Аналізувати соціально-психологічну узгодженість управлінських рішень. Характеризувати складові образу менеджера соціокультурної діяльності, що приймає рішення. Освоїти правила переробки інформації у пам'яті людини та її зв'язок з прийняттям рішень	опитування, тестування
3 / 3	Тема 2.3. Методологія ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері	Аналізувати технології ухвалення управлінських рішень. Застосовувати моделі процесу прийняття управлінських рішень. Класифікувати методи ухвалення управлінських рішень. Вивчити сутність прогнозування управлінських рішень	опитування, тестування
3 / 3	Тема 2.4. Інформаційний аспект прийняття управлінських рішень у	Володіти базою знань про сутність управлінської інформації у розпорядженні менеджера соціокультурної діяльності. Класифікувати	опитування, тестування

	галузі культури	інформацію управлінського рішення. Знати нові інформаційні технології у менеджменті соціокультурної діяльності. Аналізувати інформаційні системи та системи підтримки прийняття рішень	
2 / 2	Тема 2.5. Нормативний напрям ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері	Аналізувати документ як спосіб оформлення управлінських рішень. Використовувати основні форми і зміст управлінського рішення як документа. Визначати вимоги до складання й оформлення управлінських документів	опитування, тестування
2 / 2	Тема 2.6. Реалізація управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності	Застосовувати технології реалізації управлінських рішень. Визначати показники якості управління соціокультурною установою. Оцінювати ефективність управління соціокультурною діяльністю	опитування, тестування

Літературні джерела

1. Божидарнік Т. В., Василик Н. М. Креативний менеджмент. Навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2019. 498 с.
2. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях. За заг. ред. А. М. Балашова, Г. Є. Мошека. К. : Алерта, 2018. 620 с.
3. Селютін В. М., Яцун Л. М., Ольшанський О. В. Теорія організації: навч. посібник. Харків: ХДУХТ, 2017. 280 с.
4. Хомяков В. І. Менеджмент підприємства. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Кондор, 2021. 434 с.
5. Щербина-Яковлева О. Ю., Світайло Н. Д., Клочко М. О., Щербина А. М. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Частина 1. Дидактика, логіка, методологія. Підручник; наук. ред. О. Ю. Щербина-Яковлева. Депонований рукопис. Суми, Репозитарій СумДУ, 2018. 207 с.
6. Теорія та історія соціокультурної діяльності: навчальний посібник / О. Б. Петінова, В. В. Опанасюк. Одеса, 2018. 78 с.
7. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами. К. : КНЕУ, 2017. 291 с.
8. Великочий В. С., Шикеринець В. В. Менеджмент соціокультурної діяльності (самостійна робота студентів). Київ: ТОВ «Видавничий дім АртЕк», 2018. 405 с.
9. Менеджмент соціокультурної діяльності. За ред. В. П. Пасічник. Львів: Растр-7, 2018. 208 с.
10. Скрипник Є. М. Управління закладами культури та мистецтв. Чернівці : Рута, 2015. 127 с.
11. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність. Суми : Університетська книга, 2015. 122 с.
12. Бабець І. Г., Полякова Ю. В., Мокій О. А. Міжнародний менеджмент інноваційної діяльності : підручник. Львів, 2016. 493 с.

13. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Інвестиційний менеджмент : підручник. Львів, 2016. 463 с.
14. Ілляшенко С. М. Інноваційний розвиток: маркетинг і менеджмент знань : монографія. Харків ; Суми : Діса плюс, 2016. 190 с.
15. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О. Менеджмент організацій: теорія та практика : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с.
16. Кондратюк Н. В. Менеджмент : практикум. Харків, 2016. 220 с.
17. Менеджмент: питання та відповіді : навч. посіб. для дистанц. навчання / Гуткевич С. О. та ін. ; заг. ред. проф. Мошека Г. Є. Харків : Діса плюс, 2016. 940 с.
18. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. Київ, 2016. 170 с
19. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / Ю.Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін. ; за ред. Ю. Є. Петруні. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. – 276 с
20. Боровик М. В. Управлінські рішення : конспект лекцій для студентів бакалаврату всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 81 с.
21. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2018. 272 с.
22. Бутко М. П., Бутко І. М., Машенко В. П. та ін. Теорія прийняття рішень: Підручник. За заг. ред. Бутка М. П. К. : Центр учбової літератури, 2018. 360 с.
23. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник. К.: Кондор, 2018. 187 с.
24. Актуальні питання соціокультурної діяльності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 30 лист. 2017 р. / Каф. менеджменту мистецтва Львів. нац. академії мистецтв, Центр суспільних інновацій : за заг. ред. У. В. Щурко. Львів : Сполом, 2017. 70 с.
25. Антропологічний код української культури і цивілізації: монографія. У 2 кн. Кн. 1 / О. О. Рафальський, Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 432 с.
26. Інформаційний синтез українського національного простору в контексті варіативності його соціокультурних кодів : аналіт. записка / Л. А. Дубровіна, К. В. Лобузін, В. І. Попик, В. В. Горєва ; відп. ред. Л. А. Дубровіна ; НАН України, НБУВ. Київ : НБУВ, 2021. 60 с.
27. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 61. Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: Н. Кунанець та ін.. Київ : НБУВ, 2021. 352 с.
28. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації : монографія / Т. В. Гончарук-Чолач та ін. ; за ред. О. М. Рудакевича ; Західноукр. нац. ун-т. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 338 с.
29. Фольклорний іґроленд: збірник іґор для фольклорних масових видовищних заходів соціокультурної діяльності / укл. Г. Ю. Яременюк, Н. М. Марцинів. Тернопіль : Видавництво Крок, 2020. 80 с.
30. Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій: монографія / О. Онищенко, Л. Дубровіна, В. Горювий та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ : НБУВ, 2022. 224 с.
31. Анімація громадської діяльності / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. Кропивницький : ІСКМ, 2019. 172 с.
32. Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації : монографія /

Терноп. нац. екон. університет. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ, 2015. 256 с.

33. Соціокультурні механізми формування ментального імунітету проти зовнішніх маніпуляцій свідомістю населення України: монографія / кол. авт.: В. Горювий та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. 228 с.

34. Виткалов С., Виткалов В. Галузь культури і вища школа : пошук взаємодії в умовах трансформації: полемічні нотатки. *Вища школа*. 2022. № 1/2. С. 69–75.

35. Дубок І. П. Історичний досвід публічно-приватного партнерства у сфері культури (за документами Державного архіву м. Києва). *Архіви України*. 2019. № 1. С. 130-138.

36. Дацюк С. Культурна політика війни. *Українська культура*. 2017. № 1. С. 8–11.

37. Крупка А. Я. Фінансова політика держави у галузі культури і мистецтва: автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.00.08. Тернопіль, 2017. 20 с.

38. «Менталітет» і «ментальність» як категорії соціокультурної та цивілізаційної антропології / Антропологічний код української культури і цивілізації. У 2 кн. Кн. 1 : монографія / О. О. Рафальський, Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2020. С. 101–113.

39. Горювий В. Сучасні характеристики наукового інформаційного простору як соціокультурного явища / Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій. Київ, 2022. С. 37–48.

40. Гаращук О., Куценко В. Інноваційні аспекти формування сталого розвитку та соціальної безпеки в соціокультурному контексті. *Вісник економіки*. 2022. № 1. С. 8–21.

41. О. Каракоз Традиційна книга – феномен сучасного соціокультурного простору. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. №3. С. 93-100.

42. Галина Ніколаїшина. Дитяча бібліотека як соціокультурний, психологічно-реабілітаційний та дозвіллевий простір для дітей-ВПО у реаліях війни. *Бібліотека у форматі Д*. 2022. № 2. С. 17–19.

43. Інформаційний чинник та соціокультурні інституції у формуванні загальнонаціонального інформаційного простору / Формування суспільного ідеалу в умовах глобалізованого світу та інформаційного суспільства. Київ, 2020. С. 33–54.

44. Котлякова Л. Культура – це питання безпеки держави. *Культура і життя*. 2017. № 22 (2 черв.). С. 15.

45. Гречко Т. К., Лісовський С. А., Романюк С. А., Руденко Л. Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку. Херсон : Вид-во Грінь Д. С., 2015. 264 с.

46. Дегтяр А. О. Методологічні підходи до побудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності організації соціокультурної сфери. *Вісник Харківської державної академії культури*. Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 46. С. 62–71.

47. Кучина Н. І. Роль маркетингу в діяльності організацій соціокультурної сфери. *Культура України*. Серія : Культурологія. 2015. Вип. 48. С. 128–138.

48. Полянничко О., Чернякова А. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії аніматора з клієнтом у процесі соціокультурної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 3. С. 320–326.

49. Солоха Д. В., Сапельнікова Н. Л. Моделювання системи оцінки ефективності менеджменту соціокультурної діяльності. *Менеджер*. 2016. № 2. С. 33–41.

50. Філіна А. П. Культурний простір: основні його види та культурна діяльність суспільства щодо задоволення соціокультурних потреб громадян. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2016. Вип. 1. С. 82–86.

51. Чекштуріна В. М. Формування комунікативної компетентності менеджерів соціокультурної діяльності. *Вісник Харківської державної академії культури*. Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 46. С. 161–169.
52. Щербина А. М. Формування соціокультурних метарегуляторів у технологіях виховної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 7. С. 485–498.
53. Карлова В. В. Підготовка менеджерів сфери культури до професійної діяльності в умовах становлення ринкових відносин в Україні: напрями та перспективи. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія : Державне управління. 2017. Том 28 (67). № 1. С. 33–39.
54. Григорчук Т. В. Формування професіограм менеджерів соціокультурної сфери. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія : Менеджмент соціокультурної діяльності. 2018. Вип. 2. С. 90–106.
55. Звіт щодо опрацювання даних для міст Дніпро, Київ, Львів, Одеса, Харків апробаційного дослідження «Індекс культурного та креативного потенціалу міст України». Київ: Аналітичний центр CEDOS, 2018. 20 с.
56. Закон України «Про культуру». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17.#Text>.
57. Закон України «Про музеї та музейну справу». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/249/95-вр>.
58. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>.
59. Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/554/97-вр>.
60. Закон України «Про театри та театральну справу». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2605-15>.
61. Закон України «Про кінематографію». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80>.
62. Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text>.
63. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
64. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2458-19#Text>
65. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. Політика оцінювання

- *Політика щодо дедайнів та перескладання*: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- *Політика щодо академічної доброчесності*: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).
- *Політика щодо відвідування*: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Написання та захист КПЗ = 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) = макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання по 35 балів) = макс. 70 балів	

Шкала оцінювання

за шкалою ЗУНУ	за національною шкалою	за шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)